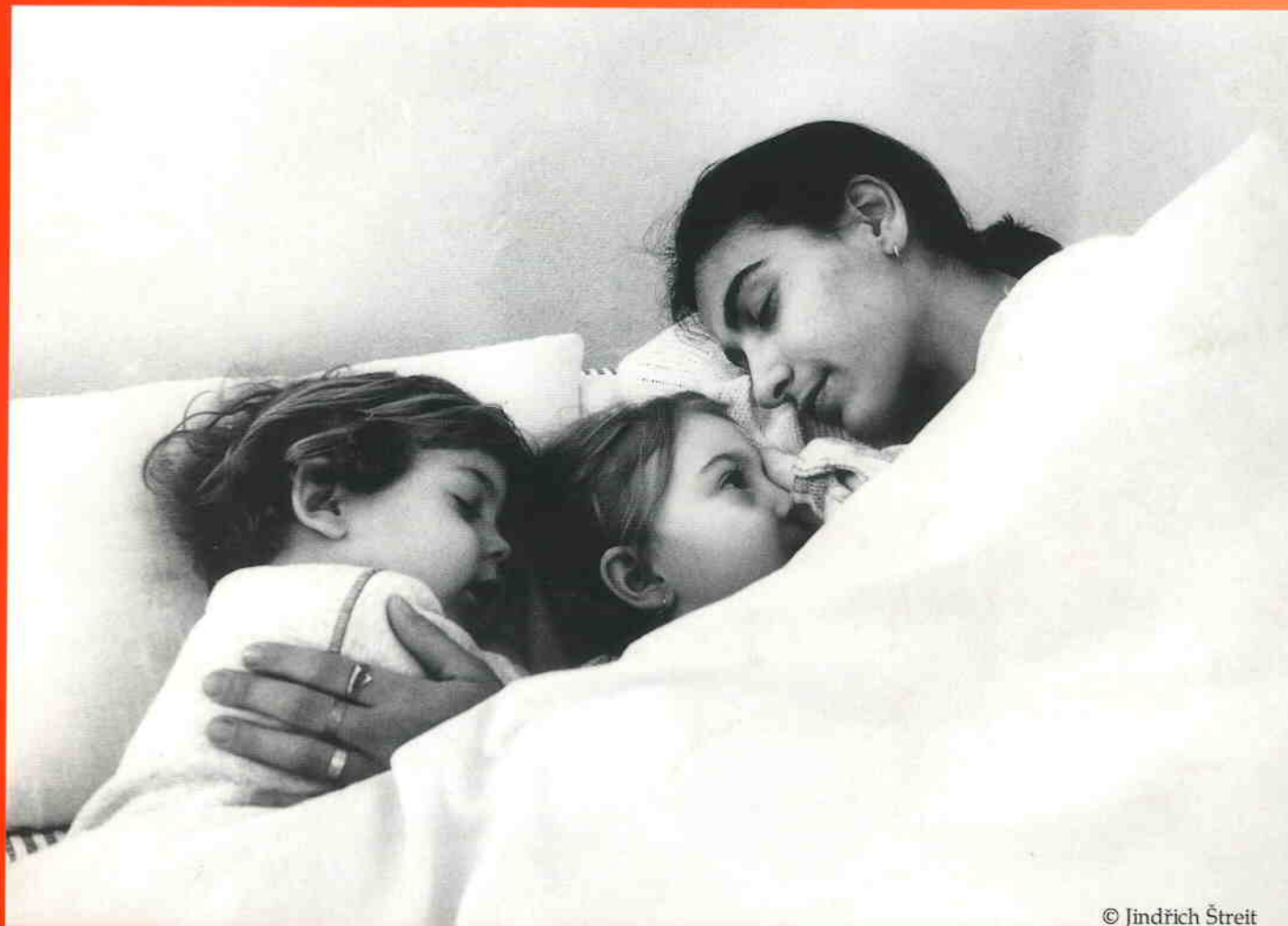

Výroční zpráva 2002

© Jindřich Štreit

Česká katolická
charita

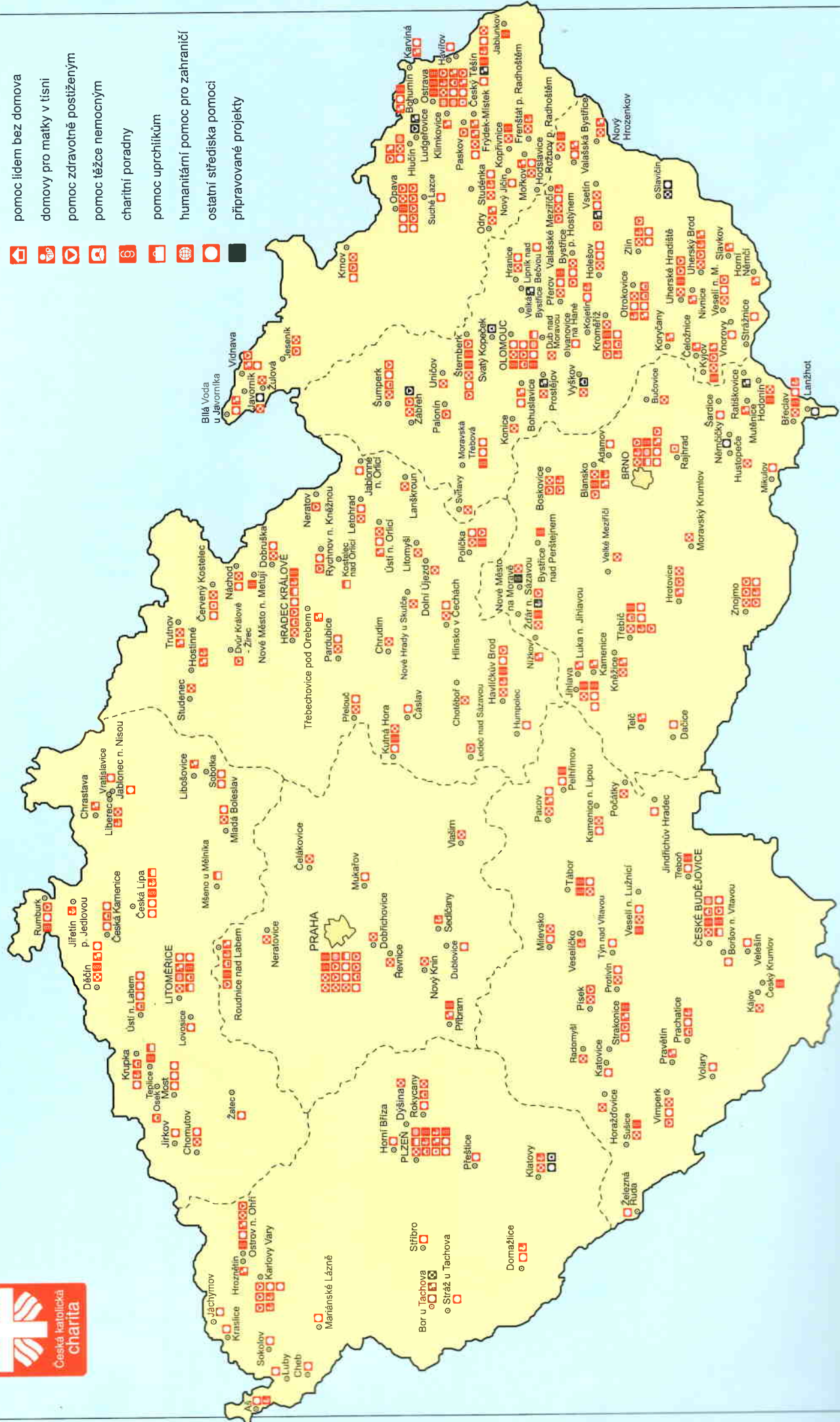
ČESKÁ
SPORITELNA
GENERÁLNÍ PARTNER

Sdružení
Česká
katolická
charita

Střediska pomoci Sdružení Česká katolická charita

- domácí péče
- domovy pokojného stáří
- pomoc lidem bez domova
- domovy pro matky v tísní
- pomoc zdravotně postiženým
- pomoc těžce nemocným
- charitní poradny
- pomoc uprchlíkům
- humanitární pomoc pro zahraniční
- ostatní střediska pomoci
- připravované projekty

Je údělem výročních zpráv, že průběh dvanácti měsíců předchozího roku zredukují na několik stránek textu, doplněného tabulkami, grafy a fotografiemi. Za suchou řečí statistik a jejich komentářů se však skrývá spousta lidské práce, mnohdy jednotvárné, obtížné a vyčerpávající.

Rok 2002 nebyl pro pracovníky a dobrovolníky Charity snadný. Kromě plánovaných úkolů v péči o tisíce klientů přišly v létě rozsáhlé povodně a bylo samozřejmé, že Charita nezůstane při pomoci postiženým stranou. Do práce na odstraňování následků povodní se ve větší či menší míře zapojily všechny složky Sdružení České katolické charity.

Potíže působily i chystané změny v legislativě. Na jaře byl přijat přes odpor církví, senátu a prezidenta republiky nový zákon o církvích a náboženských společnostech, který by značně zkomplikoval naši práci. Sporné body tohoto zákona naštěstí zrušil koncem listopadu Ústavní soud.

I přes tyto složité okolnosti byl rok 2002 rokem úspěšným. S velkou odezvou u veřejnosti se setkala Tříkrálová sbírka, uskutečněná již podruhé v celostátním měřítku. Byla otevřena řada nových projektů, z nichž jmenujme alespoň Vesničku soužití v Ostravě a Hospic na Svatém Kopečku u Olomouce. Podařilo se nám rozšířit dětská centra v čečenském Grozném a v uprchlických táborech v Ingušsku, otevřít školu v Ugandě, dovézt léky nemocnicím v Afghánistánu...

Jsem přesvědčen, že Charita, její pracovníci a dobrovolníci v nelehké situaci obstáli. Touto výroční zprávou jim chci poděkovat za jejich nenápadnou a obětavou práci, která přináší prospěch celé společnosti. Velký dík patří také všem, kdo nás podporují - ať už dobrovolnou prací, duchovně nebo finančně.

Ing. Jaroslav Kopřiva

generální sekretář Sdružení Česká katolická charita

Do běžného chodu charitní práce zasáhly loni v létě povodně, které tragicky poznamenaly životy mnoha tisíců obyvatel v Čechách a na jihu Moravy. Od prvních hodin, ale i dlouhodobě při odstraňování následků, se osvědčila solidarita veřejnosti i institucí. Stranou v ochotě pomoci nezůstala ani Charita. Do pomocných akcí se zapojily prakticky všechny naše útvary, od farních charitních skupin přes diecézní organizace až po sekretariát Sdružení Česká katolická charita. Díky tomuto širokému lidskému nasazení, podpořenému navíc vydatnou zahraniční pomocí, jsme mohli přispět alespoň k částečné nápravě povodňových škod, jak je ostatně popsáno v předložené zprávě.

Souběžně s tímto druhem pomoci pokračovalo v neztenčené míře naplňování ostatních projektů provozovaných v normálním režimu. Téměř v každé z osmi diecézí bylo otevřeno nějaké nové zařízení, noví adoptivní rodiče se začlenili do osvědčeného programu Adopce na dálku, rozšířila se síť farních, městských či oblastních Charit.

Všem dárcům, sponzorům, pracovníkům sdělovacích prostředků, zaměstnancům úřadů všech stupňů, dobrovolným spolupracovníkům i zaměstnancům naší Charity patří upřímný dík za projevenou ochotu pomoci i za osobní nasazení. Jejich účinná spolupráce a projevená důvěra je pro nás zároveň závazkem, abychom pomáhali i v budoucnu všude, kde se náš bližní ocitl v nouzi.

Všem, kdo naši činnost jakýmkoliv způsobem podporují, patří náš upřímný dík.

P. Ing. Miloslav Fiala, OPraem.

prezident Sdružení Česká katolická charita

Sdružení Česká katolická charita

Nezisková humanitární organizace Sdružení Česká katolická charita (SČKCH) je největším nestátním poskytovatelem sociálně zdravotních služeb u nás. Naším krédem je pomoc bližním v nouzi bez ohledu na jejich příslušnost k rase, národnosti či náboženství.

Hlavní činností Charity je pomoc potřebným na území České republiky. Jde zejména o pomoc matkám s dětmi v tísní, lidem bez příštřeší, osobám se zdravotním

a mentálním postižením, sociálně slabým rodinám, drogově závislým, opuštěným starým lidem, osobám, které se ocitly v osobní krizi, migrantům a uprchlíkům, vězňům a osobám vracějícím se z výkonu trestu.

Charita provozuje poradny, stacionáře, přechodná ubytování, domovy na trvalý pobyt, hospice, apod. a vede projekty na začlenění do společnosti a využití volného času. Významná je i pomoc rodinám, které byly postiženy povod-

němi. Důležitou součástí charitní práce je rovněž humanitární pomoc do zahraničí.

Pracovníci Charity se rovněž účastní práce v odborných komisích na ministerstvech zdravotnictví a práce a sociálních věcí. Podílejí se rovněž na vzdělávání studentů, pracovníků Charity i ostatních neziskových organizací v oblasti sociální, zdravotní a humanitární pomoci. ■

Právní postavení

Sdružení Česká katolická charita je součástí římskokatolické církve. Je samostatnou právnickou osobou podle Kodexu kanonického práva a podle zákona 308/91 Sb. o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností.

Historie

Počátky charitní péče o chudé a nemocné spadají do samých počátků církve. Ve středověku církev pečovala o nemožící v hospitálech, o sirotky v sirotčincích a nalezincích. Za všechny velké postavy jmenujme alespoň osobnost svaté Anežky České (asi 1211 - 1282), kterou dnes Charita považuje za svoji patronku. Dalšími velkými vzory jsou svatá Ludmila, Zdislava a Alžběta.

Katolická charita postupně vznikala po roce 1918. V říjnu 1928 vzniklo Říšské ústředí svazů charity se sídlem v Praze, které sdružovalo stávající Zemské svazy charity v Čechách, na Moravě a ve Slezsku a Ústřednej karity na Slovensku. V roce 1932 například Český zemský svaz spravoval 162 ústavů, jimiž prošlo během roku 63 524 cho-

vanců, v rámci Moravského zemského svazu prošlo 166 ústavů 122 401 chovanců. Patřily sem dětské opatrovny, domovy a útulky, ozdravovny, ústavy pro tělesně a duševně vadné, útulky pro studující a studentské domovy, prázdninové osady a stanice ošetrovatelské a zdravotní služby.

V roce 1945 se pracovníci Charity aktivně zapojili do pomoci navrátilcům z koncentračních táborů.

Po únorovém převratu v roce 1948 byla činnost Charity násilně utlumena a její zařízení byla zestátněna nebo zrušena. Česká katolická charita se místo péče o potřebné spoluobčany směla nadále věnovat pouze vydávání náboženské literatury, výrobě bohoslužebných předmětů a péči o staré kněze a řeholnice.

Na činnost zaměřenou na pomoc celé společnosti mohla Charita navázat až po listopadovém převratu 1989. Brzy poté, prakticky z ničeho, vzniká síť středisek pomoci. Přijetím České katolické charity za řádného členu Caritas Europa (CE) a Caritas Internationalis (CI) v roce 1995 byla nastoupena cesta k rozšíření spolupráce i na mezinárodním poli.

Charita významně pomohla a dosud pomáhá obětem povodní,

kteří zasáhly Moravu a Čechy v letech 1997, 1998 a 2002.

Z humanitární pomoci do zahraničí byla nejvýznamnější pomoc běžencům v bývalé Jugoslávii, zejména do Kosova (1999). Dětem v Indii pomáhá projekt Adopce na dálku a pro děti v Grozném provozuje Charita dětská centra. Charita pomáhá na Ukrajině, v Kosovu aj.

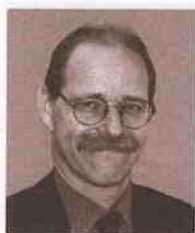
V závěru roku 1999 došlo k transformaci České katolické charity ve sdružení. ■

Navrátilci – květen 1945.

Organizační struktura

Šdružení Česká katolická charita

generální sekretář: Ing. Jaroslav Kopriva
prezident: P. Ing. Miloslav Fiala, OPraem.
 Vladislavova 12, 110 00 Praha 1
 tel.: 296 243 344, fax: 296 243 333
 e-mail: sekretariat@charita.cz
 Internet: www.charita.cz

Diecézní charita Brno

ředitel: Ing. Bc. Oldřich Haičman
prezident: P. Josef Zouhar
duchovní asistent: P. Pavel Koutník
 tř. Kpt. Jaroše 9, P.O. Box 635, 661 35 Brno
 tel.: 545 426 611, fax: 545 426 613
 e-mail: dchbrno@caritas.cz
 Internet: www.dchbrno.caritas.cz

Diecézní charita České Budějovice

ředitel: Mgr. Michaela Čermáková
prezident: P. Hugo Pitel, OPraem.
 Kanovnická 16
 370 01 České Budějovice
 tel. i fax: 386 353 120
 fax: 386 360 284
 e-mail: info@charitacb.cz
 Internet: www.charitacb.cz

Domovy duchovních a řeholnic

ředitel: Ing. Jaroslav Dufek
 Vladislavova 12, 110 00 Praha 1
 tel: 296 243 330, fax: 296 243 339
 e-mail: domovy@charita.cz

Oblastní charity: Blansko (Farní charita Blansko, Boskovice, Cetkovice, Jedovnice, Letovice, Lomnice u Tišnova, Rájec-Jestřebí), Brno (registrované: FCH Brno-jezuíté, Brno-sv. Augustin, Brno-sv. Jakub, Brno-sv. Míchal, Brno-sv. Tomáš, Brno-Bystrc, Brno-Královo Pole, Brno-Křenová, Brno-Řečkovice, Brno-Staré Brno, Brno-Zábrdovice, Brno-Žebětín, Brno-Židenice, neregistrované: Bílovice nad Svitavou, Brno-Husovice, Brno-Líšeň, Brno-Komárov, Brno-Komín, Brno-Obřany, Brno-Starý Lískovec, Brno-sv. Máří Magdalény, Brno-Tuřany, Brno-Žabovřesky), Brno-venkov – pod správou Domu léčby bolesti s hospicem sv. Josefa - Rajhrad u Brna (FCH Blažovice, Holubice, Mokrá, Podolí u Brna, Pozořice, Rosice u Brna, Říčany, Tišnov, Veverská Bítýška, Veverské Knínice), Břeclav (FCH Boleradice, Břeclav, Diváky, Hustopeče u Brna, Nikolčice, Novosedly, Šitbořice, Valtice), Hodonín (FCH Archlebov, Bučovice, Čejkovice, Dambořice, Dolní Bojanovice, Hodonín, Hovorany, Lužice, Míkulčice, Milonice, Mutěnice, Ratiškovice, Slavkov u Brna, Šardice, Uhřice, Ždánice, Želetice u Kyjova), Jihlava (FCH Dačice, Jihlava, Luka nad Jihlavou, Telč, Třešť), Třebíč (FCH Benetice, Březník, Budšov u Třebíče, Heraltice, Jaroměřice nad Rokytnou, Jemnice, Kněžice, Lipník, Mohelno, Moravské Budějovice, Myslibořice, Náměšť nad Oslavou, Radkovice u Hrotovic, Rokytnice nad Rokytnou, Vladislav), Znojmo (FCH Blížkovice, Moravský Krumlov, Pavlice, Petrovice u Moravského Krumlova, Prosiměřice, Přímětice, Šatov, Trstěnice, Višňové, Znojmo-sv. Kříž, Znojmo-Hradiště sv. Hypolita, Znojmo-Louka, Zerotice), Žďár nad Sázavou (FCH Heřmanov u Velké Bíteše, Radešínská Svratka, Jány, Olešná, Velké Meziříčí, Žďár nad Sázavou).

Městská charita: České Budějovice.
Oblastní charita: Horažďovice, Nové Hrady, Strakonice, Sušice.
Farní charity: Boršov nad Vltavou, Český Krumlov, Hartmanice, Husinec, Jindřichův Hradec, Kájov, Kamenice nad Lipou, Katovice, Lažiště, Lštění u Vimperka, Malenice, Milevsko, Netolice, Nová Bystrice, Pacov, Pelhřimov, Písek, Počátky, Prachovice, Protivín, Rožmitál pod Třemšínem, Tábor, Třeboň, Týn nad Vltavou, Velešín, Veselí nad Lužnicí, Veselíčko, Vimperk, Vlachovo Březí, Volary, Vyšší Brod, Železná Ruda.

Diecézní charita Hradec Králové

ředitel: RNDr. Jiří Stejskal
prezident: Mons. Josef Suchár
Velké nám. 32, 500 01 Hradec Králové
tel.: 495 063 134, 495 063 135
fax: 495 063 134
e-mail: dchhk@hk.caritas.cz
Internet: www.hk.caritas.cz

Diecézní charita Litoměřice

ředitel: Růžena Kavková
prezident: Mons. Milan Bezděk
viceprezident: P. Józef Szeliga
Dómské náměstí 10, 412 01 Litoměřice
tel. a fax: 416 731 452, tel.: 416 735 606
e-mail: dchltm@dchltm.cz
Internet: www.dchltm.cz

Arcidiecézní charita Olomouc

ředitel: Václav Kepřt
prezident: Mons. Josef Šich
Křížkovského 6, 772 00 Olomouc
tel.: 585 229 380
fax: 585 229 350
e-mail: acho@caritas.cz
Internet: www.acho.caritas.cz

Oblastní charity: Havlíčkův Brod, Hradec Králové, Kutná Hora, Pardubice, Ústí nad Orlicí*
Farní charity: Broumov, České Meziříčí, Hospic Červený Kostelec, Dobruška, Dolní Újezd u Litomyšle, Dvůr Králové nad Labem, Hlinsko v Čechách, Hořičky, Hostinné, Hronov, Chlumec nad Cidlinou, Chrast u Chrudimě*, Chrudim, Jičín, Jilemnice, Karle, Litomyšl, Luže, Náchod, Neratov, Nové Hrady u Skutče, Nové Město nad Metují, Opočno, Polička, Přelouč, Rychnov nad Kněžnou, Skuteč, Studenec u Horek, Trutnov, Třebechovice pod Orebem, Vrchlabí.

Poznámky:

*) Tyto Charity zatím nebyly evidovány u Ministerstva kultury ČR, ačkoli byly zřízeny k 1. lednu 2003.

Oblastní charity: Česká Kamenice, Frýdlant, Chrastava, Liberec, Most, Město u Mělníka, Sobotka, Teplice, Ústí nad Labem, Varnsdorf.
Farní charity: Česká Lípa, Děčín, Chomutov, Jablonec nad Nisou, Jirkov, Libochovice, Litoměřice, Lovosice, Mladá Boleslav, Rumburk, Vratislavice, Žatec.

Charity s právní subjektivitou: Bystrice pod Hostýnem, Dub nad Moravou, Holešov, Hranice, Kojetín, Konice, Kroměříž, Kvasice, Kyjov, Lipník nad Bečvou, Moravská Třebová, Nový Hrozenkov, Olomouc, Otrokovice, Prostějov, Přerov, Rožnov pod Radhoštěm, Slavičín, Strážnice, Svitavy, Šternberk, Šumperk, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Uničov, Valašská Bystrice, Valašské Meziříčí, Veselí nad Moravou, Vsetín, Vyškov, Zábřeh, Zlín.

Charity bez s právní subjektivitou.

Bohuňovice, Fryšták, Heřmanice u Polomí, Horní Lhota, Hulín, Choryně, Jalubí, Jevíčko, Kostelec u Kyjova, Koryčany, Krumšíns, Litovel, Sobotín, Trnava u Zlína, Určice, Valašské Klobouky, Velká Bystrice, Velké Opatovice, Vizovice, Vnorovy, Všechnovice, Všemina.

Diecézní charita ostravsko-opavská

ředitel: Ing. Jiří Hořínek
prezident: P. Pavel Forgač
 Kratochvílova 3, 702 00 Moravská Ostrava
 tel. a fax: 596 127 262-4
 e-mail: ludmila@charita.cz
 Internet: www.dchoo.carita.cz

Profesionální charity: Charita sv. Alexandra Ostrava - Středisko humanitární pomoci, Bohumín, Český Těšín, Frenštát pod Radhoštěm, Frýdek-Místek (Charita Frýdlant nad Ostravicí-dobrovolná Charita), Hlučín, Hodslavice, Jablunkov, Javorník, Kopřivnice, Krmov, Odry, Opava (Charita Slavkov u Opavy-dobrovolná Charita), Ostrava, Studénka.
Dobrovolné charity: Bílovec, Bruntál, Brušperk, Hukvaldy, Jeseník, Orlová, Šenov u Ostravy, Třinec.

Diecézní charita Plzeň

ředitel: Ing. Jiří Lodr
prezident: P. Ludolf, Josef Kazda, OPraem.
viceprezident: Mons. Vladimír Born
 Sady 5. května 8, 301 12 Plzeň
 tel: 377 221 540
 ekon. odd.: 377 221 505
 tel. i fax: 377 223 861
 e-mail: dchplzen@volny.cz
 Internet: www.charita.cz/dchplzen/www

Oblastní charity: Bor u Tachova, Klatovy, Ostrov, Rokycany.
Městská charita: Plzeň (Farní charita u sv. Bartoloměje, u sv. Martina a Prokopa, u Panny Marie Růžencové, Severní předměstí).
Farní charity: Aš, Blovice, Dolní Bělá, Domažlice, Druztová, Cheb, Chlum Svaté Maří, Chodov, Jáchymov (činnost pozastavena), Karlovy Vary, Kraslice, Luby, Mariánské Lázně, Plasy, Přeštice, Sokolov, Staňkov, Stráž u Tachova, Stříbro.

Arcidiecézní charita Praha

ředitel: Ing. Jaroslav Němec
prezident: P. Miloslav Fiala, OPraem.
 Londýnská 44, 120 00 Praha 2
 tel.: 224 246 519, 224 246 573
 fax: 222 522 352
 e-mail: praha@charita-adopce.cz
 Internet: www.charita-adopce.cz

Farní charity: Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem, Čelákovice, Český Brod, Dobříchovice, Kladno, Kralupy nad Vltavou, Lysá nad Labem, Mníšek pod Brdy, Neratovice, Praha 1-Nové Město, Praha 1-Strahov, Praha 2-Vinohrady, Praha 3-Žižkov, Praha 4-Braník, Praha 4-Chodov, Praha 4-Modřany, Praha 4-Lhotka, Praha 5-Smíchov, Praha 5-Stodůlky, Praha 6-Břevnov, Praha 7-Holešovice, Praha 8-Karlín, Praha 10-Strašnice, Praha 10-Vršovice, Praha-Repy, Příbram, Rakovník, Roudnice nad Labem, Říčany, Sedlčany, Starý Knín, Úvaly, Vlašim.

Členem Sdružení je osm diecézních (DCH) a arcidiecézních Charit (ACH).

Devátým subjektem je Česká katolická charita - Domovy duchovních a řeholnic. Přidruženými členy se mohou stát další právnické a fyzické osoby, jejichž činnost vychází z křesťanských principů. Všechny devět

členů Sdružení má vlastní právní subjektivitu.

V čele každé ACH/DCH stojí ředitel, o duchovní život charitních pracovníků pečuje prezident-kněz. Delegování pravomocí a způsob řízení oblastních (OCH) a farních (FCH) Charit je v jednotlivých diecézních a arcidiecézních Charitách

rozdílné. Ve větších městech stojí na úrovni oblastních Charit městské Charity (MCH).

Prostřednictvím tří set padesáti farních, oblastních, městských a diecézních Charit provozuje Sdružení Česká katolická charita v ČR přes dvě stě padesát charitních domovů, poraden a středisek pomoci.

Sekretariát SČKCH

Sekretariát je národní centrálou, zajišťuje servis pro celou organizační strukturu Charity na území České republiky. Sekretariát je sídlem statutárních zástupců organizace - generálního sekretáře a prezidenta SČKCH.

Poskytuje servis všem Charitám a charitním zařízením v oblasti sociální pomoci a péče a zdravotnictví, kde zajišťuje spolupráci s ministerstvy při oponování a vytváření návrhů sociálních služeb. Příslušní pracovníci Sekretariátu se rovněž podílejí na tvorbě legislativy a práci v komisích ministerstva zdravotnictví a ministerstva práce a sociálních věcí.

Sekretariát koordinuje činnost v oblasti humanitární pomoci do zahraničí prostřednictvím oddělení humanitární pomoci, a od roku 2001 v oblasti pomoci cizincům v nouzi na území České republiky, od října 2002 také činnost v oblasti pomoci obětem povodní. Tiskové oddělení zajišťuje propagaci činnosti Charity a komunikaci s veřejností a především s médii.

Sekretariát se zabývá též fundraisingem, přípravou a vyhodnocením celostátních charitních akcí,

především Tříkrálové sbírky, a správou centrálního sbírkového konta sv. Anežky.

Součástí sekretariátu je Vzdělávací institut SČKCH, jehož náplní je doplňování nabídky vzdělávání charitních pracovníků ze všech diecézí a vytváření programů kvalifikačního vzdělávání.

Sekretariát jako národní centrála je partnerem pro národní Charity v Evropě a ve světě. Jeho pracovníci spolupracují s novými komisemi bruselské centrály Caritas Europa, zejména na projektu podpory strukturálního rozvoje západních diecézí (České Budějovice, Litoměřice, Plzeň a Praha). Na sekretariátu pracují rovněž dvě zaměstnankyně bruselského sekretariátu Caritas Europa, který zřídil pobočku v Praze. Generální sekretář ing. Jaroslav Kopriva je členem skupiny CE Emergency Task Force.

Projekt rozvoje západních diecézí

Německá Charita (DCV) ve spolupráci s vládou Spolkové republiky Německo podporuje čtyři nejméně rozvinuté diecézní Charity v České

republice – Diecézní charity v Českých Budějovicích, v Litoměřicích a v Plzni a Arcidiecézní charitu Praha. Tento projekt je zaměřen na podporu místním sociálním projektům zmíněných diecézních Charit a v souvislosti s tím na rozvoj nabídky sociálních služeb a zařízení. V roce 2002 se zúročila finanční pomoc německých partnerů, a to především do regionálních personálních struktur, což se projevilo ve výrazném nárůstu nových sociálních projektů na rozšíření poskytovaných sociálních služeb. **Nových dotovaných projektů bylo celkem 28 a celková výše státní dotace činila 198 200 EUR (tj. 6 350 000 Kč).**

Události v roce 2002

Potíže s legislativou

Rok 2002 byl poznamenán určitou nejistotou, vyplývající z legislativních změn. Na jaře byl přes nesouhlas církví, Senátu a prezidenta republiky Václava Havla přijat Poslaneckou sněmovnou zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností. Tento zákon byl od samého začátku považován pracovníky katolické Charity i evangelické Diakonie za mimořádně nešťastný. Bez zjevného důvodu totiž nutil tyto organizace, aby se znovu nechaly zaregistrovat, například jako občanská sdružení. Toto opatření chápali pracovníci Charity a Diakonie jako diskriminační, které by zeslabilo jejich vazbu na církev a přineslo spoustu organizačních potíží.

Jedenadvacet senátorů proto podalo stížnost k Ústavnímu soudu. Ten svým nálezem z 27. listopadu 2002 některá ustanovení zákona č. 3/2002 Sb. zrušil, protože byla v rozporu s Listinou základních práv a svobod. Církev tady i nadále mohou svobodně zřizovat své

Generální sekretář Jaroslav Kopriva během slavnostního večera na Pražském hradě 31. října 2002, kde prezident republiky poděkoval organizacím, které pomáhaly při odstraňování následků povodní.